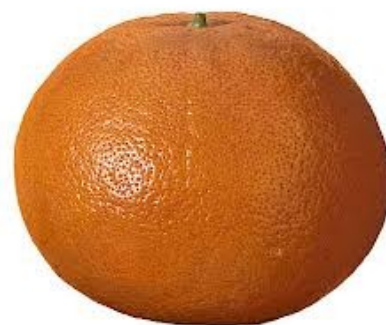
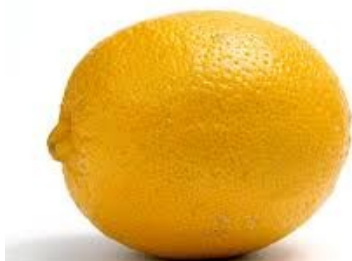
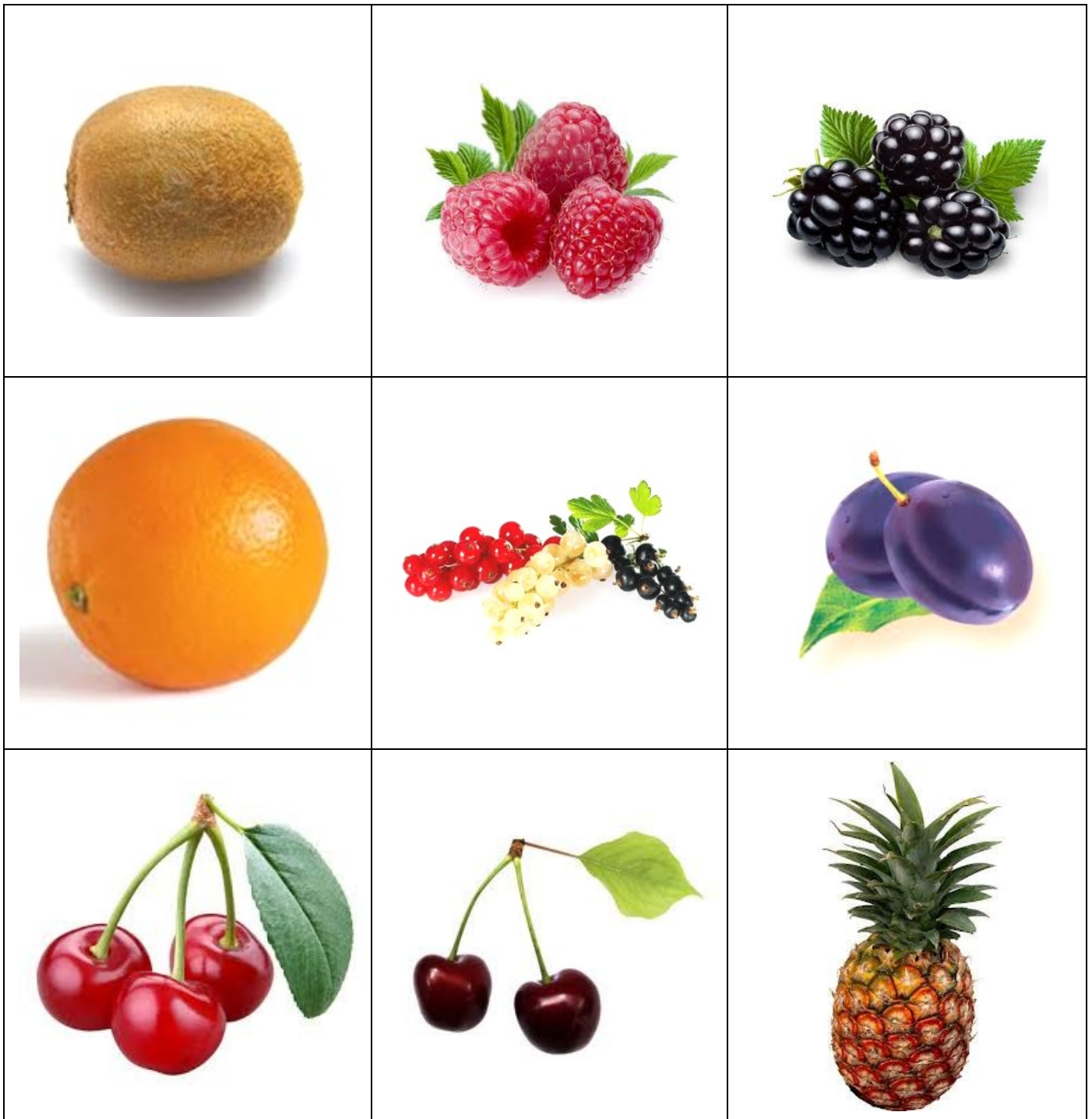

Příloha k HÁDANKY – OVOCNÝ STROM

Příloha k OVOCNÝ STROM V PRŮBĚHU ROKU

ODRŮDY OVOCE - JABLKA

Cíl: Žák vysvětlí vlastními slovy pojem odrůda na příkladu jablka/jabloně.

Žák vyjmenuje možné shody a rozdíly mezi plody různých odrůd jablek.

Cílová skupina: IV. až V. ročník

Forma práce: hromadná

Výuková metoda: pozorování

Pomůcky: vzorky jablek, vždy dva kusy od jedné odrůdy (dle aktuální dostupnosti) – jeden kus nechat v celku, druhý nakrájet na ochutnávku, umístit na talířky s označením 1 - X, hodnotící karty pro jednotlivce – nutné upravit podle konkrétních odrůd – viz. příloha č. 4.b.

- Postup:
- 1) Žáci ochutnávají, prohlíží si jednotlivé odrůdy jablek, jejich úkolem je na základě sensorických vlastností odvodit, o kterou odrůdu jablek se jedná. Svou odpověď označí přiřazením čísla k názvu odrůdy v hodnotící kartě.
 - 2) na základě celkové vzhledu a ochutnávky udělí k jednotlivým kritériím body 1 až 5 (5 je nejvíce).
 - 3) Žáci společně s učitelem provedou kontrolu poznání jednotlivých odrůd – jedna odrůda je zde navíc. Žáci by měli na základě údajů v kartě odvodit, proč zde tato odrůda chybí – zralost končí únorem.
 - 4) Na tabuli společné vyhodnocení nejlepší odrůdy z hlediska celkového vzhledu/chuti/vůně/celkového vítěze.
 - 5) Otázky učitele:
 - *Co mají všechny odrůdy jablek společného?* (jedná se o jablka, mají stejnou vnitřní stavbu)
 - *V čem se mezi sebou jednotlivé odrůdy liší?* (např. v barvě slupky, chuti, vůni, velikosti, ale také v době sklizně, době zralosti apod.)
 - *Proč můžeme právě v těchto dnech ochutnávat tyto konkrétní odrůdy?* (jedná se o odrůdy, které mají dlouhou dobu zralosti a dobře se skladují)
 - *Proč lidé pěstují různé odrůdy jablek?* (právě pro jejich specifické vlastnosti)
 - *Znáte některé jiné ovoce, případně zeleninu, která se pěstuje ve více odrůdách?*

VZOREK č. 1	VZOREK č. 2	VZOREK č. 3
VZOREK č. 4	VZOREK č. 5	VZOREK č. 6

DUŽINA	DUŽINA	SEMÍNKA	SEMÍNKA
DUŽINA	DUŽINA	SEMÍNKA	SEMÍNKA
DUŽINA	DUŽINA	SKOŘÁPKA	SKOŘÁPKA
SLUPKA	SLUPKA	PECKA	PECKA
SLUPKA	SLUPKA	JÁDŘINEC	JÁDŘINEC
SLUPKA	SLUPKA		

vzorek	odrůda	charakteristika	Bodování – udělte 1 až 5 bodů			Bodů celkem
			celkový vzhled	vůně	chuť	
	IDARED	Plody jsou středně velké až velké, žlutočervené barvy. Dužina je bílá, jemná. Křehká, šťavnatá. Sklizeň: polovina X Zralost: XII až V				
	GLOSTER	Plody jsou velké, válcovité, tmavě červené barvy. Dužina je zelenavá, křupavá, šťavnatá, jemně voňavá. Sklizeň: X Zralost: I až IV				
	GOLDEN DELICIOUS	Plody jsou středně velké, zelené, později žluté barvy, kulatého tvaru. Dužina je jemná, pevná, žlutavá. Sklizeň: konec IX až X Zralost: XI až IV				
	JONAGOLD	Plody jsou velké, kulovité, oranžově červené. Dužina. je jemná, středně pevná, šťavnatá, žutavé barvy. Sklizeň: X Zralost: XII až III				
	BOHEMIA	Plody jsou velké, kulovité, tmavě červené. Dužina je jemná, šťavnatá, žutavá Sklizeň: konec IX až polovina X Zralost: XI až II				
	RED DELICIOUS	Plody jsou středně velké až velké, uzlovité, červeně žíhané na žlutém podkladu. Dužina je bělavě žlutá, křehká, šťavnatá, jemně vonící. Sklizeň: polovina X Zralost: XI až III				

vzorek	odrůda	charakteristika	Bodování – udělte 1 až 5 bodů			Bodů celkem
			celkový vzhled	vůně	chuť	
	IDARED	Plody jsou středně velké až velké, žlutočervené barvy. Dužina je bílá, jemná. Křehká, šťavnatá. Sklizeň: polovina X Zralost: XII až V				
	GLOSTER	Plody jsou velké, válcovité, tmavě červené barvy. Dužina je zelenavá, křupavá, šťavnatá, jemně voňavá. Sklizeň: X Zralost: I až IV				
	GOLDEN DELICIOUS	Plody jsou středně velké, zelené, později žluté barvy, kulatého tvaru. Dužina je jemná, pevná, žlutavá. Sklizeň: konec IX až X Zralost: XI až IV				
	JONAGOLD	Plody jsou velké, kulovité, oranžově červené. Dužina. je jemná, středně pevná, šťavnatá, žutavé barvy. Sklizeň: X Zralost: XII až III				
	BOHEMIA	Plody jsou velké, kulovité, tmavě červené. Dužina je jemná, šťavnatá, žutavá Sklizeň: konec IX až polovina X Zralost: XI až II				
	RED DELICIOUS	Plody jsou středně velké až velké, uzlovité, červeně žíhané na žlutém podkladu. Dužina je bělavě žlutá, křehká, šťavnatá, jemně vonící. Sklizeň: polovina X Zralost: XI až III				

<p>VÝSADBA – ovocné dřeviny vysazujeme nejčastěji na podzim nebo brzy na jaře. Vždy je nutné pro mladý stromek nebo keř vykopat dostatečně hlubokou jámu. K právě zasazenému stromku je vhodné umístit dlouhou tyč jako oporu.</p>	<p>ŘEZ – větve ovocných stromů i keřů rychle rostou do všech stran. My však potřebujeme, aby bylo větví méně a ke všem listům i plodům se dostalo dostatek světla. Proto pravidelně brzy na jaře nebo pozdě na podzim dřeviny přiřezáváme.</p>
<p>VYVAZOVÁNÍ – někdy se stává, že větve rostou do stran, kde se nám to nehodí. Můžeme si pomoci silným provazem nebo drátem a větve směřovat tam, kde potřebujeme. Po čase provazy nebo drát odstraníme a větev už zůstane na svém místě.</p>	<p>ROUBOVÁNÍ – u některých druhů ovocných dřevin je možné nechat přirůst na stávající rostlinu větev jiné odrůdy téhož druhu nebo druhu jiného. Stačí odstranit část větve a novou větev pořádně připevnit a nechat přirůst.</p>
<p>ZAVLAŽOVÁNÍ – ovocné dřeviny mají na rozdíl od zeleniny kořeny hluboko v zemi a snadněji tak získávají vodu. Přesto je důležité v suchých obdobích ovocné dřeviny pravidelně zalévat.</p>	<p>SKLIZEŇ – každý druh ovoce dozrává v jinou dobu v průběhu léta a podzimu. Když je ovoce zralé, je potřeba jej během několika dnů až týdnů posbírat a uskladnit. Většina druhů ovoce se po dozrání začne pomalu kazit.</p>

MŮJ OVOCNÝ STROM

Jednoho dne přišel tatínek s nápadem, že bych si na zahradě mohl zasadit svůj vlastní strom. Sám jsem si jej mohl vybrat a i veškeré starosti kolem něj byly na mě. Moc jsem se těšil, ale to jsem ještě nevěděl, že starost o ovocný strom může dát tolik práce.

Na podzim jsme s tatínkem zajeli do ovocné školky. To je zahradnictví, kde pěstují jen mladé ovocné stromy a keře. Vybral jsem si jednu jabloň, protože mám jablka rád a popisem na ní sliboval, že má velmi brzy sladké plody.

Doma jsme se pustili do _____. Nejdříve jsme vykopali dostatečně velkou jámu, nasypali do ní část hlíny z pytle s nápisem ZEMINA PRO OVOCNÉ STROMY A KEŘE. Ke kmínku jsme přidali kolík a přivázali jej. Nakonec jsme kmínek omotali pletivem na králikárny, aby nám jej v zimě neokusovali srnky a zajíci, kteří se občas dostanou na naši zahradu. To bylo prozatím vše.

Brzy na jaře nás čekala další práce. Museli jsme jablůňce zkrátit všechny větve, jak prohlásil tatínek, provézt výchovný _____. Bylo mi krásných dlouhých větví moc líto, ale nedalo se nic dělat. Přes léto jsem musel jablůňku občas _____, ale jinak se nic zvláštního nedělo.

V dalším roce na jaře jsme opět jabloň museli prořezat, ale už jen málo. Zato jsme některé větve pomocí drátu _____, aby rostly pěkně do všech stran a nestínili si. Jabloň už byla o trochu větší, ale žádné květy na ní nebyly a tedy ani žádná jablka. Zase jsem ji jen přes léto _____, jinak nic.

Dočkal jsem se až třetí rok. To se na ni objevilo hned 5 květů, z nich byla zakrátko malá jablíčka. Koncem léta na jablůňce dozrála má první jablka. Tedy nakonec byla jen dvě, ale přesto jsem byl hrdý na svou _____. Taky jsem se v jednom časopise dočetl, že

je možné, aby na jednom stromě rostlo více druhů ovoce, tak příští rok na jaře zkusím _____ s jednou větvíčkou z naší hrušně.